

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/37/2023
Identifikačné číslo spisu: 1713204400
Dátum vydania rozhodnutia: 20.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1713204400.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. I. T. P., narodeného X. M. XXXX, C., C. X, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6 855,92 eura, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/78/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. apríla 2022 č. k. 7Co/31/2022-307, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) návrh na prerušenie konania zamietol (výrok I.), žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 162 ods. 1 písm. a), b), c), § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1, 2, § 7, § 8 ods. 5, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), čl. 19, čl. 39 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zamietnutie návrhu žalobcu na prerušenie konania vecne odôvodnil tým, že pri riešení otázky týkajúcej sa náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. nie je podstatné, či je takýmto spôsobom napadnuté konanie ukončené meritórnym rozhodnutím alebo nie. Mal za to, že podstatným pre posúdenie tejto otázky je či rozhodnutie, od ktorého si uplatňuje žalobca nárok na náhradu škody voči štátu, je rozhodnutím, ktoré je možné posúdiť ako „nezákonné rozhodnutie“. Z predbežného prerokovania nároku žalobcu žalovanou, doručeného žalovanej dňa 17. augusta 2012, „oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody“, mal za splnenú podmienku predbežného prerokovania nároku. Zo sťažnosti na prierahy, diskrimináciu, marenie spravodlivosti zo dňa 15. mája 2012, odpovedi na sťažnosť na prierahy vo veci sp. zn. 4C/1089/2008 Okresného súdu Pezinok,

odpovedi na žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti zo dňa 23. júla 2012 Krajského súdu v Bratislave, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 223/2013-44, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva 65736/13 zo dňa 21. mája 2015, zistil, že žalobca pred podaním žaloby podal sťažnosť na prietahy, ktorú predseda Okresného súdu Pezinok v odpovedi na sťažnosť Spr. 2065/2012 zo dňa 7. júna 2012 vyhodnotil ako nedôvodnú. Dňa 2. júla 2012 požiadal žalobca Krajský súd v Bratislave o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti, pričom predsedom Krajského súdu v Bratislave bolo v odpovedi, sp. zn. Spr. 2178/2012 zo dňa 23. júla 2012 konštatované, že sťažnosť na prietahy je opodstatnená, vec bola zaradená do režimu sledovania predsedom súdu z hľadiska plynulosti konania a za vzniknuté prietahy sa predseda krajského súdu žalobcovi ospravedlnil. Okrem týchto sťažností, žalobca podal podnet na konanie o prietahoch v uvedenom konaní aj na Ústavný súd Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č.k. II. ÚS 223/2013-44 zo dňa 10. júla 2013 konštatoval porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a Okresnému súdu Pezinok bolo v konaní prikázané konať bez zbytočných prietahov a žalobcovi finančné zadost'učinenie priznané nebolo. Následne žalobca podal sťažnosť na EŠLP, ktorá bola zaevidovaná pod. č. 65736/2013. Konanie o sťažnosti pred EŠLP bolo ukončené rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, č. 65736/2013 zo dňa 21. mája 2015 vo forme „friendly settlement“ teda obdoby súdneho zmieru, v ktorom sa žalobca so žalovanou dohodol, že mu bude zo strany žalovanej vyplatené odškodné vo výške 4 400 eur v súvislosti s prietahmi v konaní Okresného súdu Pezinok 4C/1089/2008 a žalobca si voči Slovenskej republike nebude uplatňovať žiadne ďalšie nároky vyplývajúce z uvedeného konania. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 22. októbra 2018 potvrdil úhradu sumy 4 400 eur v zmysle rozhodnutie EŠLP v stanovenej lehote. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení mal súd za nesporne preukázané, že nekonaním Okresného súdu Pezinok o žalobcom podanom vzájomnom návrhu ako celku doručený súdu dňa 31. júla 2008 v konaní č.k. 4C/1089/2008 vznikli žalobcovi prietahy (konštatované: Krajským súdom v Bratislave, Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 223/2013-44 a rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva 65736/13 zo dňa 21. mája 2015) a teda nekonaním súdu v tejto veci vznikla žalobcovi ujma. Mal však za to, že zodpovednosť žalovanej za prietahy v súdnom konaní vo veci č.k. 4C/1089/2008 je vylúčená procesným postupom žalobcu v konaní pred EŠLP a uzatvorením „zmieru“ v konaní o sťažnosti pred EŠLP zaevidovanej pod. č. 65736/2013. V zmysle tohto rozhodnutia mal súd prvej inštancie za to, že žalobca už nemá žiadnu ďalšiu možnosť si súdnou cestou úspešne uplatňovať, či už nároky skutočnej škody, alebo nemajetkovej ujmy, tak ako si ju žalobca v tomto konaní nárokoval. S argumentom, ktorý v konaní uplatnil žalobca, že v čase začatia konania o náhradu škody dňa 20. marca 2013 ešte neexistovalo konanie pred EŠLP pod. č. 65736/2013 a teda jeho nárok pred súdom bol uplatnený v dostatočnom predstihu, teda včas, sa súd prvej inštancie nestotožnil, vzhľadom na tú skutočnosť, že v zmysle § 217 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), „pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia“ a teda súd v čase vyhlásenia rozsudku dňa 22. októbra 2018 musel prihliadať na stav konania EŠLP pod. č. 65736/2013 o ktorom bolo rozhodnuté dňa 21. mája 2015. Na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaná má proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

3.1. Odvolací súd prvýkrát o odvolaní žalobcu rozhodol rozsudkom zo dňa 31. marca 2021 č.k. 7Co/101/2019-211 a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Dovolací súd na základe dovolania podaného žalobcom uznesením zo dňa 26. januára 2022 sp. zn. 1Cdo/157/2021 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) C.s.p. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd pristúpil opätovne k preskúmvaniu dôvodnosti podaného odvolania zo strany žalobcu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne.

3.2. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na

spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. S odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a konštatoval jeho správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne poukázal, a vyjadril sa len k odvolacím námietkam odvolateľa.

3.3. Vo vzťahu k odvolateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), odvolací súd uviedol, že uvedený odvolací dôvod je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a k jeho naplneniu by došlo, ak by súd prvej inštancie zasiahol do Ústavou, resp. Dohovorom garantovaných práv odvolateľa, čím by mu bolo znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon (Civilný sporový poriadok) priznáva. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/1994). Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marniaci možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd nemal za preukázané naplnenie citovaného odvolacieho dôvodu.

3.4. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti zamietnutia návrhu na prerušenie konania dostatočne neodôvodnil, odvolací súd poukázal na bod 8. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, v ktorom prvoinštančný súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu návrhu žalobcu na prerušenie konania. V danom prípade žalobca navrhol prerušenie konania z dôvodu, že konanie vedené na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/1089/2008 nie je právoplatne skončené a prebieha na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Co/17/2015-484. Nakoľko existencia nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Pezinok vo veci vedenej pod sp. zn. 4C/1089/2008 nebola v konaní spornou, bolo bez vplyvu na rozhodnutie o nároku žalobcu o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, či okolnosť priesťahov v súdnom konaní je dlhodobejšia a ako bolo v konečnom dôsledku o jeho nároku v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/1089/2008 právoplatne rozhodnuté. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že prerušenie konania je len inštitútom subsidiárnym, keďže povinnosťou súdu je danú otázku podstatnú pre rozhodnutie súdu posúdiť prejudiciálne, pričom rozhodujúcim je zásada hospodárnosti konania, nakoľko prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. októbra 2010, sp. zn. 3Cdo/150/2010). Vychádzajúc tak z uvedeného a s prihliadnutím na čl. 17 C.s.p., ktorý ukladá súdu vec prejednať tak, aby nedochádzalo k zbytočným priesťahom a konať hospodárne, mal odvolací súd za to, že v prejednávanej veci nebol daný dôvod na prerušenie konania. V danej veci tak nebola odvolacím súdom zistená v postupe súdu prvej inštancie pri prejednaní veci žiadna vada, ktorá by znemožnila žalobcovi realizáciu jej procesných práv a ktorá by mu zmarila možnosť aktívnej účasti na konaní.

3.5. Odvolateľom namietanú nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno vyvodzovať ani s poukazom na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a

rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016. Odvolací súd mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

3.6. V podanom odvolaní odvolateľ namietal aj porušenie práva na neustranný súd a zákonného sudcu, majúc za to, že bolo porušené právo náhodného výberu zákonného sudcu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že predseda Okresného súdu Pezinok uznesením zo dňa 13. júla 2018 č. k. 4C/78/2013-134 na základe oznámenia zákonného sudcu JUDr. Ingrid Daxner, že na jej strane existujú skutočnosti, pre ktoré je vylúčená vo veci konať, vylúčil JUDr. Ingrid Daxner z prejednávania a rozhodovania vo veci. Následne bola vec náhodným výberom pridelená sudcovi JUDr. Pavlovi Uhríkovi, na rozhodnutie a prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/78/2013. Porušením základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR nie je prípad, ak zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie, bol zmenený na základe zákona, pričom o takýto prípad išlo aj v prejednávanej veci.

3.7. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že sa uzavretím súdneho zmiernu vzdal všetkých nárokov, ktoré mu v uvedenom konaní mali vzniknúť, upriamil odvolací súd pozornosť na zápisnicu z pojednávania zo dňa 22. októbra 2018. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 22. októbra 2018 vyplynulo nasledovné vyjadrenie žalobcu: „Následne prebehlo konanie pred ESLP Žalobcu proti SR, ktoré skončilo konaním o zmieri v zmysle čl. 39 dohovoru, z ktorého vyplynulo, že SR je povinná zaplatiť žalobcovi 4 400 eur, s čím žalobca súhlasí a nebude si uplatňovať žiadne ďalšie nároky vyplývajúce z tohto konania. Žalobca uvádza, že suma 4 400 eur mu bola v stanovenej lehote v konaní o zmieri zo strany SR riadne uhradená.“. Možno tak uviesť, že žalobcom namietané skutkové zistenia súdu prvej inštancie vychádzali priamo z vyjadrení žalobcu pred súdom prvej inštancie. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 17. mája 2016 (čl. 38 a nasl.) deklarovala obsah rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13, ktorým bol okrem schválenia zmiernu aj záväzok vlády Slovenskej republiky voči žalobcovi a žalobcove vyhlásenia vo vzťahu k predmetu sťažnosti a nemajetkovej ujme. Žalobca žalovanou prezentovaný obsah rozhodnutia ESLP v konaní na súde prvej inštancie, ničím nespochybnil. Za tejto procesnej situácie, keď žalobca nenamietal žalovanou deklarovany obsah zmiernu schváleného ESLP, súd prvej inštancie vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu, o ktorých nemal pochybnosti (§ 186 ods. 2 C.s.p.).

3.8. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal so zisteným skutkovým stavom a žalobu zamietol, odvolací súd upriamil pozornosť na, že Ústavný súd v náleze zo dňa 10. júla 2013, sp. zn. II. ÚS 223/2013, popri konštatovaní porušenia základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a príkaze Okresnému súdu Pezinok konať vo veci (vzájomnej žaloby žalobcu), nepriznal žalobcovi finančné zadosťučinenie, keď za postačujúcu satisfakciu považoval vyslovenie porušenia práv žalobcu spolu s príkazom pre okresný súd vo veci konať. Zároveň, nebolo sporné, že ESLP rozhodnutím zo dňa 21. apríla 2015, vypracovaným písomne dňa 21. mája 2015, vo veci sťažnosti žalobcu č. 65736/13 schválil zmier medzi žalobcom a Slovenskou republikou, v rámci ktorého mu Slovenská republika poskytla odškodné v sume 4 400 eur. Súčasťou zmiernu bol i súhlas žalobcu, že predmetná suma bude pokrývať všetku materiálnu, aj nemateriálnu ujmu, výdavky a náklady, ako i súhlas s tým, že sa vzdáva akýchkoľvek ďalších nárokov majúcich základ v jeho sťažnosti. Predmetom sťažnosti žalobcu boli pritom prietahy v konaní Okresného súdu Pezinok sp. zn. 4C/1089/2008 v časti vzájomného návrhu (žaloby) žalobcu, pri ktorom okresný súd opomenul rozhodnúť i o vylúčení príslušenstva pohľadávky uplatnenej vzájomným návrhom (žalobou) na samostatné konanie, t. j. žalobcom namietaný nesprávny úradný postup. Za tejto procesnej situácie, keď žalobcovi bola v súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom poskytnutá satisfakcia, či už vo forme konštatovania porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo formou priznania materiálneho odškodnenia v sume 4 400 eur, považoval i odvolací súd túto formu

odškodnenia, s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., za postačujúcu.

3.9. K námietke odvolateľa, že napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.) uzavrel, že v posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštanície zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená. V záujme vysporiadania sa s odvolacou argumentáciou žalobcu považoval odvolací súd za potrebné doplniť, že zákon č. 514/2003 Z.z. v ust. § 17 ods. 2 priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod. Odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že nečinnosť orgánu verejnej moci či zbytočné priet'ahy v konaní nepochybne znamenajú samé osebe pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezbavuje povinnosti preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Hoci aj v dôsledku neprimerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadne výsledku konania predpokladať, je ale už predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, v konaní hodnoverne preukázal. Pri posudzovaní intenzity zásahu je za určujúce hľadisko potrebné považovať charakter konania, v ktorom ujma vznikla, keďže ujma vzniknutá v ne/sporovom konaní môže byť iná, ako ujma vzniknutá v exekučnom konaní a rovnako treba rozlišovať medzi konaním civilným, trestným či správnym a napokon treba vziať osobitne na zreteľ aj predmet konania z hľadiska jeho významu pre stranu (trestné konanie, konanie starostlivosti o maloletých, o osobnom stave, pracovnoprávne spory, konania týkajúce sa života a zdravia) a ochrany akých práv či právom chránených záujmov sa v ňom dovoľáva, s prihliadnutím aj na jej osobné pomery či iné konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu (vysoký vek, zdravotný stav a pod.); zvýšený význam predmetu konania pre osobu poškodeného musí táto osoba v konaní nielen tvrdiť, ale aj spoľahlivo doložiť.

4. Ako nedôvodnú posúdil odvolací súd aj argumentáciu žalobcu, že ním požadovaný nárok na odškodnenie je dôvodným a splnil všetky podmienky na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keďže náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. V spore dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch, zaťažovalo žalobcu. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) poukázal na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného. Nedôvodná bola i argumentácia žalobcu, že súdu v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimeranou dĺžkou konania, neprináleží skúmať existenciu konkrétnych následkov takéhoto nesprávneho postupu orgánov štátu a vyžadovať v tomto smere od žalobcu unesenie dôkazného bremena. Takáto argumentácia je v rozpore s ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý nepochybne vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nesprávneho úradného postupu podmieňuje i tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva za splnenia podmienky, že vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak. Argumentácia žalobcu, podľa ktorej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zbytočných priet'ahov v konaní vzniká takpovediac "automaticky", preto nemôže obstať. Pokiaľ žalobca dôvodnosť svojho nároku na nemajetkovú ujmu odvodzoval od označených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, odvolací súd uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 6Cdo/193/2011, odmietol odvolanie

žalovanej (Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR) proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. júna 2011, sp. zn. 6Co/98/2010, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov týkajúci sa uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 999,82 eura ako náhradu nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup spočívajúci v neprimeranej dĺžke trestného konania skončeného oslobodením spod obžaloby. Najvyšší súd v označenom rozhodnutí neskúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, keď dovolanie žalovanej odmietol z procesných dôvodov, pričom opak nemožno vyvodiť ani z poslednej vety prvého odseku odôvodnenia na strane 4 uznesenia, v ktorej najvyšší súd konštatoval, že „príčinná súvislosť medzi priet'ahmi v konaní a vznikom nemajetkovej ujmy bola zrejmá zo samotnej povahy priet'ahov, preto nepotrebovala bližšie objasňovanie.“ Žalobcom označené rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a v nich prijaté závery, nie sú vo veci záväznými, nakoľko netvorí ustálenú rozhodovaciu prax, za ktorú treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. januára 1993, s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátórne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Pokiaľ sa žalobca odvolával na rozhodnutie ESLP vo veci Keszely proti Slovenskej republike alebo Kendrion proti Európskej únii, je potrebné v prvom rade uviesť, že ESLP v ňom síce priznal sťažovateľom náhradu škody v podobe nemajetkovej ujmy, avšak za celkovú dĺžku konania, ktorá podľa jeho mienky prekročila predpokladanú dĺžku konania, ktorú mohli sťažovatelia očakávať v čase podania žaloby; žalobca pritom namietal existenciu zbytočných priet'ahov v konaní, ktoré nie je právoplatne ukončené. Zároveň, z obsahu rozhodnutia ESLP vo veci Kendrion proti Európskej únii vyplýva, že je žiadúce, aby sťažovateľ predložil dôkaz spôsobilý preukázať existenciu a určiť rozsah tvrdenej nemajetkovej ujmy, inak, mu prináleží prinajmenšom preukázať, že tvrdené správanie súdu mu mohlo vzhľadom na svoju závažnosť spôsobiť takú škodu. ESLP zohľadňuje, či vzhľadom na okolnosti prípadu je postačujúce len konštatovanie nedodržania primeranej lehoty na rozhodnutie, a teda nepriznáva „automaticky“ náhradu škody z dôvodu nemajetkovej ujmy, ako mylne uvádzal žalobca. Žalobca pritom odôvodňoval existenciu nemajetkovej ujmy len stavom neistoty, ktorá skutočnosť, je spätá s každým súdnym konaním.

4.1. Vo vzťahu k námietkam odvolateľa, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) C.s.p.) a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) C.s.p.), dôvodiac tým, že súd prvej inštancie odmietol vykonať dokazovanie, odvolací súd uviedol, že o tom, ktoré dôkazy vykoná, rozhoduje súd, pričom nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 185 ods. 1 C.s.p.). Pokiaľ žalobca vytýkal konajúcemu súdu, že nezabezpečil preklad rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13 do slovenského jazyka, odvolací súd uviedol, že je pravdou, že v súdnom spise sa nachádza len anglická verzia označeného rozhodnutia. Za procesnej situácie, že žalobca vyjadrenie žalovanej vo vzťahu k obsahu rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13, ktorým bol okrem schválenia zmieru aj záväzok vlády Slovenskej republiky voči žalobcovi a žalobcove vyhlásenia vo vzťahu k predmetu sťažnosti a nemajetkovej ujme, nespochybnil a žalobca nežiadal doplniť dokazovanie zabezpečením si úradného prekladu rozhodnutia ESLP z 21. mája 2015, nemal súd prvej inštancie dôvod procesne rozhodnúť o tom, či nenavrhnutý dôkaz vykoná alebo nevykoná. Sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať (§ 132 ods. 1 C.s.p.). Uvedené ustanovenie stanovuje teda aj dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží teda na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

4.2. V podanom odvolaní odvolateľ uplatnil aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. majúci za to že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tento

odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci Preskúmaním napadnutého rozhodnutia nemal odvolací súd za preukázané naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu.

4.3. Vo vzťahu k ostatným námietkam odvolateľa, odvolací súd uviedol, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Preto na zostávajúcu odvolaciu argumentáciu odvolateľa odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

5. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie. Ako dovolacie dôvody označil dovolacie dôvody s poukazom na § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP. Namietal, že odvolací súd iba formalisticky prepísal predchádzajúci rozsudok sp. zn. 7Co/101/2019 (po jeho zrušení Najvyšším súdom Slovenskej republiky), v ktorom sa krajský súd už vtedy ako aj v prípade arbitrážneho rozsudku z 27. apríla 2022 č. k. 7Co/31/2022-307 v dôsledku tendenčného konania a prílišného formalizmu nevysporiadal s tvrdeniami dovolateľa v ním podanom odvolaní z 29. januára 2019 s tým, že nedal na ne presvedčivú odpoveď s tým, že:

1. V prípade sťažostného konania dovolateľa na ESLP sťažnosť číslo 65736, rozhodnutie na podklade „Friendly Settlement“ z 21. apríla 2015 krajský súd a dokonca v ostatnom náleze z 9. marca 2021 III. ÚS 348/2020 aj Ústavný súd SR s vyplatením odškodného vo výške 4 400 eur a to všetko po arbitrážnom náleze Ústavného súdu SR II. ÚS 223/2013 porušením článku 34 Dohovoru sa jednalo o samostatný nárok za porušenie práva dotknutého dovolateľa na prejednanie a rozhodnutie jeho záležitosti vo veci vedenej voči nemu na Okresnom súde Pezinok pod č. k. 4C/1089/2008, keďže Ústavný súd SR svojvoľne nekonal riadne a dôsledne nerešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax ESLP, teda vec nesprávne právne posúdil, konanie zaťažil vadou.

2. V prípade kompenzačného konania vo veci č. k. 4C/78/2013, vedenom pred Okresným súdom Pezinok sa jedná o konanie o odškodnenie nemajetkovej ujmy za viac ako štvorročné dlhé diskriminačné konanie porušením práva rovnosti strán a práva na súd, ignorovaním vzájomného návrhu dovolateľa voči pôvodnému žalobcovi z 31. júla 2008 na zaplatenie 86 854,51 eura s prísl. o to viac, ak Okresný súd Pezinok tento nárok voči pôvodnému sťažovateľovi vadne vylúčil na samostatné konanie voči českému subjektu ENERGOSERVIS Janda, s.r.o., a tak diskriminačne a v zlom úmysle poskytol nezákonnú ochranu pôvodnému žalobcovi JUDr. M. Kraus, čo sa osvedčuje priloženým rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/132/2021, doručený dovolateľovi dňa 1. februára 2022, teda podstatne skôr ako Krajský súd v Bratislave opätovne bez riadneho prieskumu veci nekonaním v súlade s princípom právnej istoty svojvoľne a arbitrárne rozhodol bez pripojenia si spisov Okresného súdu Pezinok č. k. 4C/1089/2008 a spisu 8C/41/2021, čo malo za následok, že dovolateľovi odňal možnosť riadne konať pred súdom, s čím sa dôsledne nevysporiadal ani Okresný súd Pezinok a sudca JUDr. Uhrík v arbitrážnom odôvodnení rozsudku z 22. októbra 2018, č. k. 4C/78/2013.

5.1. Namietal sudcami nesprávne použitý Google prekladač bez znalosti anglickej právnickej terminológie, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie veci, poukázal na bod 26. napadnutého rozsudku Okresného súdu Pezinok, ktorý prevzal odvolací súd, pričom nevysvetlili, čo ich viedlo k tomu, aby si z práva urobili doslova trhací kalendár v dôsledku neznalosti anglického jazyka a formalistického prístupu k veci v rozpore so zárukami, ktoré dovolateľovi garantuje článok 6 ods. 1 dohovoru a to všetko bez toho, aby si obstarali profesionálny úradný preklad rozhodnutia ESLP z 21. apríla 2015. V dôsledku tohto bolo porušené právo dovolateľa na spravodlivé súdne konanie, na presvedčivé a konzistentné odôvodnenie rozsudku.

5.2. Nie je pravdou tvrdenie v bode 26. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, že sa zároveň žalobca zaviazal, že v súvislosti s priet'ahmi v konaní Okresného súdu Pezinok č. k. 4C/1089/2008 si voči Slovenskej republike nebude uplatňovať žiadne ďalšie nároky z uvedeného konania.

5.3. Súdny v dôsledku neznalosti anglického jazyka vec nesprávne právne posúdili, citujúc z rozsudku

okresného súdu, že v zmysle uvedeného rozhodnutia žalobca nemá žiadnu ďalšiu možnosť si súdnou cestou úspešne uplatňovať či už nároky skutočnej škody alebo nemajetkovej ujmy tak, ako si ju žalobca v tomto konaní nárokoval. Tento právny názor trpí vadou, čo sa osvedčilo nálezom Ústavného súdu SR III. ÚS 348/2020 z 9. marca 2021 na podklade, ktorého Ústavný súd SR priznal dovolateľovi ďalšie odškodné aj keď iba v sume 300 eur. O to viac okresný a následne aj krajský súd sa dôsledne nevysporiadali s tým, že žalobcom uplatnené odškodnenie nemajetkovej ujmy 6 855,92 eura s prísl. zahŕňa aj odškodnenie nemajetkovej ujmy za diskrimináciu, teda tu bola povinnosť súdov sa dôsledne vysporiadať s tým, že či tento nárok nie je aj svojou povahou antidiskriminačnou žalobou.

5.4. Žalobca má za to, že tu ide o svojvoľný výklad práva zo strany oboch súdov, porušovanie princípu právnej istoty a legitímneho očakávania, ako aj skutočnosť, že konanie na Okresnom súde Pezinok pod č. k. 4C/1089/2008 stále prebiehalo a to všetko aj v časti arbitrárneho rozhodnutia Okresného súdu Pezinok z 22. októbra 2018 č. k. 4C/78/2013-163, s čím sa odvolací Krajský súd v Bratislave vydaním potvrdzujúceho rozsudku nevysporiadal o to viac, ak o vzájomnom návrhu dovolateľa z 31. júla 2008 ani v čase podania tohto dovolania nie je právoplatne rozhodnuté, čo sa osvedčuje priloženým zrušujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave z 15. decembra 2021 č. k. 6Co/131/2021 o to viac, ak krajský súd sa dôsledne nevysporiadal s rozhodovacou praxou súdu podľa, ktorej dotknutý sťažovateľ môže úspešne namietat' porušenie jeho práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Takýto postup nie je vylúčený ani aplikáciou zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý však ESLP vníma ako neúčinný prostriedok nápravy. Odkazy Slovenskej republiky na tento zákon súd spravidla odmieta. Kompenzačné konanie pri jeho posúdení ako celku je nespravodlivé, odporujúce článku 6 ods. 1 Dohovoru.

5.5. Rozhodnutie Okresného súdu Pezinok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, v hrubom odklone od žaloby - predbežného prerokovania nároku, pričom došlo k neprípustnému odmietnutiu spravodlivosti. Argumentácia odvolacieho súdu v bodoch 18. až 23. pri jej posúdení ako celku trpí vadou iracionálneho odôvodnenia a nie je súladná s rozhodovacou praxou ESLP. Argumentácia a právny názor v bode 19. odporuje nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 348/2020 vo veci vedenej pred Okresným súdom Pezinok č. k. 4C/1089/2008 po právoplatnosti rozhodnutia ESLP z 21. mája 2015. Keďže dotknutý dovolateľ sa nevzdal akýchkoľvek ďalších nárokov majúcich základ v jeho sťažnosti na ESLP, to znamená, že oba súdy pre nejasnosť a nezrozumiteľnosť takéhoto tvrdenia odňali dovolateľovi možnosť riadne konať pred súdom. Podporne odkázal aj na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 348/2020 po právoplatnosti rozhodnutia ESLP z 21. mája 2015 č. k. 65736/13 v konaní vedenej na Okresnom súde Pezinok pod č. k. 4C/1089/2008, ktorý vyvracia právne názory a závery oboch súdov.

5.6. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v oboch jeho výrokoch, rovnako aj rozsudok súdu prvej inštancie. Podporne odkázal aj na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 348/2020 po právoplatnosti rozhodnutia ESLP z 21. mája 2015 č. k. 65736/13 v konaní vedenej na Okresnom súde Pezinok pod č. k. 4C/1089/2008, ktorý vyvracia právne názory a závery oboch súdov.

6. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť z nasl. dôvodov:

7.1. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Pritom podľa § 440 CSP je dovolací súd dovolacími dôvodmi viazaný.

7.2. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7.3. Dovolateľ v prejednávanej veci uplatňoval dovolacie dôvody s poukazom na § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

7.4. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je teda nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1) nesprávny procesný postup súdu, 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.5. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) patrí napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk a iné.

7.6. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia práva sporovej strany na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

7.7. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

7.8. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (napr. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (napr. sp. zn. IV. ÚS 150/03, sp. zn. I. ÚS 301/06).

7.9. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu latí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou

proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

8. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Věcná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

8.1. V rámci dovolacieho dôvodu dovolateľ podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že sa odvolací súd nevysporiadal s tvrdeniami odvolateľa v podanom odvolaní zo dňa 29. januára 2019 s tým, že v prípade sťažnostného konania dovolateľa na ESLP sťažnosť č. 65736 sa jednalo o samostatný nárok za porušenie práva dotknutého dovolateľa na prejednanie a rozhodnutie jeho záležitosti vo veci vedenej pred Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 4C/1089/2008, a v prípade kompenzačného konania vo veci tejto sa jedná o samostatné konanie o odškodnenie nemajetkovej ujmy, odvolací súd rozhodol arbitrárne bez pripojenia spisov Okresného súdu Pezinok č. k. 4C/1089/2008 a spisu č. k. 8C/41/2021, súdy neobstarali profesionálny úradný preklad rozhodnutia ESLP z 21. apríla 2015, tiež sa nevysporiadali súdy s tým, že žalobcom uplatnené odškodnenie nemajetkovej ujmy 6 855,92 eura zahŕňa aj odškodnenie nemajetkovej ujmy za diskrimináciu, teda s tým, či tento nárok nie je aj svojou povahou antidiskriminačnou žalobou. Tiež sa súdy nevysporiadali s tým, čo je vlastne predmetom tejto žaloby, čo je predmetom odškodnenia nemajetkovej ujmy podľa podania predbežného prerokovania nároku doručeného Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 17. augusta 2012, teda požiadavka na zaplatenie nemajetkovej ujmy za kvalifikované priznané priedahy a diskrimináciu nekonaním a nerozhodnutím Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. 4C/1089/2008.

8.2. Z dôvodu dovolacej námietky žalobcu v zmysle § 420 písm. f) CSP, a to nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd podrobil rozhodnutie odvolacieho súdu prieskumu, pričom nezistil, že by rozsudok odvolacieho súdu trpel nedostatkom jeho odôvodnenia. Z rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je v úplnosti zrejmé, prečo a z akých dôvodov nebolo žalobe žalobcu vyhovené. Z bodu 13. rozsudku odvolacieho súdu vyplynulo, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie, v ďalšom na ne poukázal, pričom sa vyjadril k odvolacím námietkam odvolateľa. Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd dostatočným spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami uvedenými v podanom odvolaní a odôvodnenie jeho rozhodnutia malo náležitosti v zmysle § 393 CSP. Odvolací súd podal odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa skutkového a právneho posúdenia veci, pričom jasne a zrozumiteľne vysvetlil, ako posudzoval žalobcom uplatnený nárok.

8.3. Dovolací súd upriamuje pozornosť na bod 1. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého je zrejmé, čoho sa žalobca domáha, a to nemajetkovej ujmy v sume 6 855,92 eura spolu s príslušenstvom vo vzťahu k Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR spôsobenú žalobcovi nekonaním a to Okresným súdom Pezinok o ním podanom vzájomnom návrhu ako celku doručený súdu dňa 31. júla 2008 v konaní sp. zn. 4C/1089/2008 pred Okresným súdom Pezinok. Z bodu 23. rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že z predloženého prerokovania nároku žalobcu žalovanou doručené žalovanej dňa 17. augusta 2012, „oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody“ vyplýva, že bola splnená podmienka § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., teda vec bola pred podaním na súd predbežne prerokovaná a Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosti žalobcu nevyhovela. V bode 26. rozsudku súdu prvej inštancie bolo zároveň uvedené: „Zodpovednosť žalovanej za priedahy v súdnom konaní vo veci č. k. 4C/1089/2008 je však vylúčená procesným postupom žalobcu v konaní pred ESLP a uzatvorením „zmieru“ v konaní o sťažnosti pred ESLP zaevidovanú pod. č. 65736/2013. Konanie o tejto sťažnosti bolo ukončené rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, č. 65736/2013 zo dňa 21. mája 2015 vo forme „friendly settlement“ teda obdoby zmieru, v ktorom sa žalobca so žalovanou dohodol, že mu bude zo strany žalovanej vyplatené odškodné vo výške 4 400 eur. Sám žalobca úhradu tejto sumy zo strany žalovanej na pojednávaní konanom dňa 22. októbra 2018 na Okresnom súde Pezinok potvrdil. Zároveň žalobca sa zaviazal, že v súvislosti s priedahmi v konaní Okresného súdu Pezinok 4C/1089/2008 si voči Slovenskej republike nebude uplatňovať žiadne ďalšie nároky vyplývajúce z uvedeného konania. Uzatvorením tohto súdneho zmieru sa žalobca vzdal všetkých nárokov, ktoré mu v uvedenom konaní mali vzniknúť. V zmysle tohto rozhodnutia mal súd za to, že žalobca už nemá žiadnu

ďalšiu možnosť si súdnou cestou úspešne uplatňovať, či už nároky skutočnej škody, alebo nemajetkovej ujmy, tak ako si ju žalobca v tomto konaní nárokoval.

8.4. Na námietky odvolateľa proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd reagoval v bode 18. a 19. odôvodnenia rozsudku, podľa ktorých: 18. „Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že z vykonaného dokazovania nevyplýva, že sa uzavretím súdneho zmiernu vzdal všetkých nárokov, ktoré mu v uvedenom konaní mali vzniknúť, upriamuje odvolací súd pozornosť na zápisnicu z pojednávania zo dňa 22.10.2018. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 22.10.2018 vyplýva nasledovné vyjadrenie žalobcu: „Následne prebehlo konanie pred ESLP Žalobcu proti SR, ktoré skončilo konaním o zmiernu v zmysle čl. 39 dohovoru, z ktorého vyplynulo, že SR je povinná zaplatiť žalobcovi 4 400 eur, s čím žalobca súhlasí a nebude si uplatňovať žiadne ďalšie nároky vyplývajúce z tohto konania. Žalobca uvádza, že suma 4 400 eur mu bola v stanovnej lehote v konaní o zmiernu zo strany SR riadne uhradená.“. Možno tak uviesť, že žalobcom namietané skutkové zistenia súdu prvej inštancie vychádzali priamo z vyjadrení žalobcu pred súdom prvej inštancie. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 17.05.2016 (čl. 38 a nasl.) deklarovala obsah rozhodnutia ESLP vo veci jeho sťažnosti č. 65736/13, ktorým bol okrem schválenia zmiernu aj záväzok vlády Slovenskej republiky voči žalobcovi a žalobcove vyhlásenia vo vzťahu k predmetu sťažnosti a nemajetkovej ujme. Žalobca žalovanou prezentovaný obsah rozhodnutia ESLP v konaní na súde prvej inštancie, ničím nespochybnil. Za tejto procesnej situácie, keď žalobca nenamietal žalovanou deklarovaný obsah zmiernu schváleného ESLP, súd prvej inštancie vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu, o ktorých nemal pochybnosti (§ 186 ods. 2 C.s.p.).

19. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal so zisteným skutkovým stavom a žalobu zamietol, odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že Ústavný súd v náleze zo dňa 10.07.2013, sp. zn. II. ÚS 223/2013, popri konštatovaní porušenia základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a príkaze Okresnému súdu Pezinok konať vo veci (vzájomnej žaloby žalobcu), nepriznal žalobcovi finančné zadosťučinenie, keď za postačujúcu satisfakciu považoval vyslovenie porušenia práv žalobcu spolu s príkazom pre okresný súd vo veci konať. Zároveň, nebolo sporné, že ESLP rozhodnutím zo dňa 21.04.2015, vypracovaným písomne dňa 21.05.2015, vo veci sťažnosti žalobcu č. 65736/13 schválil zmier medzi žalobcom a Slovenskou republikou, v rámci ktorého mu Slovenská republika poskytla odškodné v sume 4 400 eur. Súčasťou zmiernu bol i súhlas žalobcu, že predmetná suma bude pokrývať všetku materiálnu, aj nemateriálnu ujmu, výdavky a náklady, ako i súhlas s tým, že sa vzdáva akýchkoľvek ďalších nárokov majúcich základ v jeho sťažnosti. Predmetom sťažnosti žalobcu boli pritom prietahy v konaní Okresného súdu Pezinok sp. zn. 4C/1089/2008 v časti vzájomného návrhu (žaloby) žalobcu, pri ktorom okresný súd opomenul rozhodnúť i o vylúčení príslušenstva pohľadávky uplatnenej vzájomným návrhom (žalobou) na samostatné konanie, t.j. žalobcom namietaný nesprávny úradný postup. Za tejto procesnej situácie, keď žalobcovi bola v súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom poskytnutá satisfakcia, či už vo forme konštatovania porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo formou priznania materiálneho odškodnenia v sume 4 400 eur, považoval i odvolací súd túto formu odškodnenia, s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., za postačujúcu.

8.5. Z uvedeného je jednoznačne podľa dovolacieho súdu zrejmé, o akých nárokoch žalobcu súd prvej inštancie a aj odvolací súd rozhodovali. Ďalšie podrobné zdôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa nachádza v jeho odôvodnení v bodoch 21. až 26. rozsudku. Podľa tohto odôvodnenia žalobca nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keďže náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené s odkazom na už vyššie podrobné zdôvodnenie odvolacieho súdu. V uvedených dôvodoch sa nachádza aj odpoveď na odvolacie námietky vo vzťahu k zabezpečeniu si úradného prekladu rozhodnutia ESLP z 21. mája 2015, s ktorým zdôvodnením sa dovolací súd stotožňuje a považuje ho za dostatočné k namietaným skutočnostiam.

8.6. Vo vzťahu k námietke neprípojenia spisov Okresného súdu Pezinok sp. zn. 4C/1089/2008 a 8C/41/2021 je nutné uviesť, že takúto námietku v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca ani nevzniesol, a preto sa tejto jeho námietke nemohol odvolací súd ani venovať. Keďže je zrejmé, že náhrada nemajetkovej ujmy žalobcu sa týkala ohraničenej časti konania pred OS Pezinok sp. zn.

4C/1089/2008, ktorú sám žalobca ohraničil už v zmysle jeho predbežného prerokovania nároku zo dňa 14. augusta 2012, ktoré bolo doručené Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 17. augusta 2012, je zrejmé z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií, o čom súdy rozhodovali a nie je možno hovoriť, že by v tomto smere trpeli nedostatkom dôvodov. Súdy rozhodli, že žalobcovi bola v súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom priznaná satisfakcia, či už vo forme konštatovania porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo formou priznania materiálneho odškodnenia v sume 4 400 eur, pričom odvolací súd v zmysle bodu 19. odôvodnenia považoval túto formu priznania materiálneho odškodnenia s poukazom na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. za postačujúcu. Ďalej odvolací súd v ďalšom v bodoch 21. a nasl. dôvodil s poukazom na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., z akých dôvodov nepriznal žalobcovi právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

8.7. Dovolacia námietka žalobcu, či v predmetnej žalobe nejde o antidiskriminačnú žalobu rovnako nebola uplatnená v odvolaní žalobcu, z toho dôvodu odvolací súd na ňu ani nemohol reagovať, z rovnakých dôvodov na ňu nereaguje ani dovolací súd.

8.8. Podľa dovolacieho súdu sa odvolací súd dôsledne vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalobcu, vrátane poukazu na rozhodnutia či už Najvyššieho súdu Slovenskej republiky alebo ESLP v uvedenej veci. Dovolací súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľa o arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozhodnutím súdu prvej inštancie.

9. K prípadnej dovolateľovej námietke smerujúcej k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci pri uplatnenom dovolacom dôvode (§ 420 písm. f) CSP) je potrebné opakovane pripomínať, že nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f) CSP (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020, 9Cdo/170/2020, R 54/2012). V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2019 sp. zn. I. ÚS 61/2019 aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje CSP, je opodstatnený názor, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP, lebo tu nejde „o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

9.1. K prípadnej dovolateľovej nespokojnosti s tým, ako súdy postupovali v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie a tiež ako vyhodnotili niektoré dôkazy, vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Súčasná právna úprava na takomto názore zotrvala (v súvislosti s tým pozri 2Cdo/159/2017, 3Cdo/59/2017, 5Cdo/47/2017, 7Cdo/42/2017, 9Cdo/86/2020, 9Cdo 170/2020).

10. Čo sa týka dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré žalobca označil poukazom na § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

10.1. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10.2. Podľa § 432 ods. 1 a 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10.3. V danom prípade z dovolania žalobcu vyplýva, že tento všeobecne poukázal na nesprávne právne posúdenie s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, pričom je zrejmé, že takéto vymedzenie predpokladov prípustnosti trpí vnútorným rozporom, pretože existencia jedného predpokladu prípustnosti vylučuje existenciu iného predpokladu prípustnosti. Je možné uviesť, že takéto paušálne uvedenie dovolacích dôvodov v zmysle § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, nakoľko podľa názoru dovolacieho súdu v ďalšom texte dovolania žalobca len polemizuje s určitým údajne nesprávnym právnym záverom odvolacieho súdu, pričom je nutné uzavrieť, že predpoklad prípustnosti nie je vymedzený dostatočne, presne a určito.

10.4. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená jasným, zrozumiteľným a nepochybným spôsobom. Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnú otázku nastolí.

10.5. V dovolaní žalobca, spĺňajúci podmienku zastúpenia kvalifikovaným právnym zástupcom v zmysle § 429 ods. 2 písm. a) CSP (dovolateľ má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa), označil dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP, avšak ho nevymedzil náležitým zákonom zodpovedajúcim spôsobom, predovšetkým nekonkretizoval žiadnu právnú otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedol, ako ju riešil odvolací súd, ani neuviedol, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Dovolateľ teda jasným, zrozumiteľným a nepochybným spôsobom nepochybnil správnosť hmotnoprávneho posúdenia rozhodného záveru, ktorý viedol súdy k zamietnutiu žaloby.

10.6. Dovolací súd uvádza, že vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP nezodpovedá právnej úprave. Ex officio ingerencia dovolacieho súdu majúca za následok reštauráciu dovolacieho dôvodu s novým vymedzením jeho obsahu, patričným komentárom i hľadaním a označením vhodnej judikatúry dovolacieho súdu, by mohla byť neprípustným súdnym zásahom narušajúcim samú materiálnu podstatu spravodlivého procesu garantujúceho nestrannosť a nezávislosť sudcov i princípov rovnosti (vrátane „rovnosti zbraní“) a kontradiktórnosti civilného sporového konania. Z uvedeného plynie, že dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na vlastných domnienkach alebo predpokladoch, nemôže nahradzovať kvalifikovaný servis poskytovaný právnym zástupcom, lebo vymedzenie predmetu a rozsahu dovolania patrí do výlučnej sféry dovolateľa (porovnaj IV. ÚS 372/2020). Dovolací súd pritom rešpektuje limity práva na prístup k súdu v zmysle, ktorých právo na prístup k súdu môže podliehať rôznym procesným obmedzeniam a formalitám, pri zachovaní jeho podstaty a pri rešpektovaní primeranosti obmedzenia, aby nedošlo k odopretiu práva na prístup k súdu do takej miery, že by bol narušený jeho účel. Okrem uvedených kritérií je nevyhnutné, aby konkrétne obmedzenie sledovalo legitímny cieľ, t. j. aby nebolo svojvoľné (rozsudok Ashigdane proti Spojenému kráľovstvu). Je legitímnym cieľom vyžadovať, aby kvalifikovaný dovolateľ náležitým spôsobom vymedzil dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania. Dovolací súd v tomto prípade nerezignoval na svoju povinnosť vykladať podmienky prípustnosti dovolania tak, aby bola naplnená ústavou ustanovená povinnosť súdov poskytovať jednotlivcom ochranu základných práv a slobôd (k tomu porovnaj napr. I. ÚS 186/08, I. ÚS 164/2012). Dovolací súd sa pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi - jeho textu ako celku, ale na druhej strane, nemožno dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Má ísť o dialóg, ale nie o právnú pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedali dovolatelia, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu uplatneného dovolacieho dôvodu (porovnaj III. ÚS 223/2021).

10.7. Cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení práv dovolateľov v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom. Ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 215/2022-15 zo 14. apríla 2022, bod 15. odôvodnenia (tiež I. ÚS 214/2022-14 zo 14. apríla 2022 bod 20.) k odmietnutiu dovolania pre nesplnenie náležitostí zadefinovania dôvodu prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku uviedol, že aj keď jeho súčasná judikatúra uprednostňuje materiálny prístup k vymedzeniu dovolacích dôvodov zo strany najvyššieho súdu (I. ÚS 336/2019, IV. ÚS 479/2021), dovolací súd si bez náležitého vymedzenia právnej otázky dovolateľom nemôže túto

otázku vyabstrahovať z dovolania sám (II. ÚS 291/2021). Ústavne konformné riešenie vyžaduje, „aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto, aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť...“ Sťažovateľ, resp. jeho advokát „preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho právneho posúdenia spornej právnej otázky“ (I. ÚS 115/2020). Dovolateľ však v tejto veci takto nepostupoval.

10.8. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol ako neprípustné postupom podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

10.9. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd postupom podľa § 451 ods. 3 CSP.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.